

Ar tai Tautiškai ir Katalikiškai?

Po Didžiojo karo prasidėjus masiniai emigracijai į Pietų Ameriką iš Lietuvos taipgi į šią šalį atvyko daug mūsų tautiečių. Vieni važiuo geresnio, lengvesnio gyvenimo ieškoti, kiti įvairių kitų aplinkybių verčiami, o dar kiti, nors Lietuvoje ir neblogai gyvena, turėjo savo ūkius, juos pardavė ir važiuo, nes turėjo idėją išvažiuoti į Ameriką. Nebuvo galima išvažiuoti į Šiaurės, tai važiuo į Pietų Ameriką.

Ne vienam dar pusiau kely paaikškėjo, kad ten gera kur mūs nėra, bet argi grįši. Nors buvo daug atsitikimų, kad išbuvę kelias savaites grįžo. Bet tai grįžo tik tie, kurie turėjo galimybes ir mažiau ambicijos. Gi kurie čia liko gyventi turėjo gruntis su žiauriu likimu. Neturint pažįstamų, nei giminių, pradžia buvo labai sunki. Tuo labiau ji sunki buvo, kad esant masiniai imigracijai, ypač tokiai neorganizuotai kaip slavų tautų, o kartu ir lietuvių, siautė baisus darbininkas išnaudojimas. Kiek buvo tokių atsitikimų, kad darbininkas išdirbęs „kinceną“ (15 dienų), negaudavo jokio atlyginimo. Nėmokėdamas kalbos, nepažindamas krašto, įstatymų, numodavo į tai ranka, ir dar džiaugdamasis, kad neatsitiko blogiau, eidavo kitur darbo ieškoti. Visoki kontraktistai ir fabrikantai iš žmonių skriaudų sau kalnus gėrybių susipylė. Bet tai labiau priprasta, labiau „pateisinama“ ir netaip skaudu kada svetimi, nepažįstami išnaudoja. Bet kuomet mūsų išeiviai jau tas „skaistyklas“ perėjo, pradėjo uždirbti vieną kitą pesą juodai dienai, pradėjo dairytis kur jis saugiau pasidėtų ir pasitikėję savais buvo skaudžiai apvilti.

Vienas iš tokių „savųjų“, kuriam visuomenė daug pasitikėjo, tai buvo J. Jokubaitis. Jokubaitis ypatingai visuomenė pradėjo pasitikėti, kada jisai suėjo į draugiškus santykius su tuometiniu konsulu Dr. P. Mačiuliu, o vėliau su atvykusiu kunigu Janilioniu. Tas „tautininkas, patriotas ir didelis katalikas“ (tą jis visur viešai pareikšdavo) skandalingai „bankrutuodamas“ nevienam lietuviui darbininkui graudžią ašarą išspaudė. Bet ar tai tik jis vienas toks buvo? Ir toliau lietuvis esant reikalui ieškojo savo tautiečių. Gal ne tiek tautiškumo jausmo, pasitikėjimo, kiek reikalo verčiamas savųjų ieškojo. Nes nemokant kalbos nenoromis prisieina tai daryti.

Čia vėl pasišovė patarnauti saviems tautiečiai pirmiausia S. Raudonikis, o vėliau V. Buivydas pasidavė aferistams žydams už kelis pesus ir vėl skandalingai apiplėšė lietuvius. Kai del Raudonikio nėra ko daug stebėtis, nes tai buvo aiškus aferistas ir idėjų spekuliantas. Pirmiausia jis buvo „Rytojaus“ agitatorium, paskiau vienos „lietuvių namų“ organizacijos nariu ir „Švyturys“ jį šitaip reklamuodavo: „Lietuvių Klūbo narys p. St. Raudonikis dirba Banke Central Europeo, jis sąžiningai ir maloniai patarnauja lietuviams“. Taip jis „sąžiningai“ betarnaudamas atsidūrė už grotų, o išėjęs vėl nusikalto pasikėsindamas net prieš žmogaus gyvybę, tai jau žmogus pagėdęs del jo pasielgimo netenka nė stebėtis. Bet čia norisi daugiau prasidei apie jo įpėdinį, kuris sąmoningai toliau varė judošką pasidavėlio darbą, del kurio daug nukentėjo lietuvių. Jo paties žodžiais tariant „100.000 pesų lietuvių taupmenų žuvo“.

Taigi tasai ponas Buivydas visur ir visuomet pabrėždavo: „esu didelis tautininkas ir katalikas“. Bet kame tas jo tautiškumas ir katalikiškumas, norisi paklausti pono Buivydo?

Juk nepasakys ponas Buivydas, kad ilgą laiką tarnaudamas tame „banke“ nežinojo, kaip jo reikalai vedami, negalėjo nežinoti, kad ten dedamos lietuvių taupmenos padovanojamos aferistams. Matydamas pavojų turėjo nutraukt pasidavėlio darbą ir paskelbt per spaudą, kad tame banke laikyti pinigai yra pavojinga. Tai tikrai būtų tautiška ir katalikiška buvę. Bet ne. Buivydas iki paskutinės dienos galvą guldė už tą „banką“ ir tautiečius prikalbinėjo, kad tik ten yra tikras saugumas. Už tokį Buivydo sąmoningą lietuvių suvedžiojimą negalima jo nesmerkėti. Jis moraliai yra lietuviams labiau nusikaltes negu tie aferistai banko savininkai. Jog labai retas atsitikimas, kad ten psidėdamas taupmenas lietuvis nebūtų klausęs p. Buivydo, kaip savo tautiečio, patarimo ar galima pasitikėti. Buivydas puikiai žinodamas ko ta įstaga siekia, žodžiu duodavo didžiausią garantiją ir pardarinimą. Ir tik dėka p. Buivydo to banko aferistai pavogė tiek daug lietuvių pinigų.

Bet ponas Buivydas kaip nieko dėtas. Kaip buvę kun. Janilionio dešinią ranką taip ir pasiliko. Dargi perėjo į „lietuvių namus“ „Švyturį“ redaguoti ir bendrai dabar vairuoja tą visą kliką, kuri doruoja Lietuvos valstybės lėšas. Kadangi Buivydas jau ne pirmą kartą nusikraudė lietuvius, tai jis kaip toks turėjo būt pašalintas iš lietuvių visuomenės organizacijų tarpo, bet ne priimtas vėl iš lietuvių pesus rankioti - prenumeratas

LIETUVOJE

**Ispėja, kad bus uždarytos lietuvių
privatinės mokyklos**

„Vilniaus Rytojus“ praneša kad visa eilė veikiančių švenčionių apskritų lietuviškų pradžios mokyklų, gavo iš Vilniaus Kuratorijos oficialius raštus, kuriuose įspėjami tų mokyklų mokytojai, kad jų vedamos mokyklos bus uždarytos arba jie būsią pašalinti iš užimanų vietų, jei per dvi savaites ne atsisiųsią mokyklų inspektorių Kuratorijai pasiaiškinimų del rastų jų vedamose mokyklose trūkumų.

Savo raštuose Vilniaus mokyklų Kuratorija vieniems mokytojams pažymi, kad jų mokyklose esą var tojami neleistini mokslo vadovėliai, kitiems, kad jie nestropiai mokina vaikus, kad jų neišmokina lenkų kalbos, neestetiškai laiką mokyklas, kai kurie vaikai neturi deklaracijų, mokyklose nesilaikoma higienos taisyklių ir t. t.

Už šiuos trūkumus Strumaičių, Laužėnų, Naujų Šaminių ir Mykolavo mokykloms Kuratorija graso uždarymu, o kitų septynių mokyklų vedėjams — jų pašalinimu.

**Hitlerininkai sužeidė Lietuvos
konsulato Karaliaučiuje
sekretorių**

Gegužės 29 dieną Karaliaučiuje eidamas gatve Lietuvos konsulato sekretorius Deksnys nepasisveikino hitleriškai pro šalį einančio vokiečių Hakenkriulerių eisenos. Prišokęs prie jo hitlerininkas už tai sudavė į veidą, sumušdamas akinius ir padarydamas paakius akinių stiklais žaizdas. Kitą dieną Kaune organizacijos del šio bar bariško elgesio Karaliaučiuje pareiškė griežtą protestą, o nukentėjusiam nusiuntė užuojautą. Kartu Lietuvos vyriausybė kreipėsi į vokiečių vyriausybę prašydama daryti atitinkamų žygių, kad kaltininkai būtų surasti ir smarkiai nubausti. Tsb.

**Pakeista draugijoms steigti
tvarka Lietuvoje**

Norint įsteigti kokią draugiją Lietuvoje, ligi šiol užtekdavo parduoti apskrities viršininkui prašymą ir draugijos įstatus įregistruoti. Viršininkui neįregistruvus, būdavo galima skųstis atitinkamai

teismo įstaigai. Pasinaudodami šiomis lengvomis sąlygomis draugijoms steigti labai dažnai įvairūs asmenys susimesdavo į būrelius grynai asmeniškais išskaičiavimais ir veikdavo nekartą apgaudi nėdami žmones. Ne vienas toksai veikėjas už nesąžiningumą ir visuomenės išnaudojimą, prisidėngus kokios nors tik ant popierio esančios draugijos vardu yra patekęs į kalėjimą. Gi visuomenė kartą apgauta, pradėdavo nepasitikėti ir didelių tikslų siekiančiomis organizacijomis.

Visi šitokie reiškiniai išsukę Lietuvoje reikalą pakeisti draugijoms steigti tvarką. Dabar manoma prie vidaus reikalų ministerijos sudaryti specialią komisiją, kuri peržiūrėtų naujai steigiamos draugijos tikslingumą, naudingumą ir reikalingumą. Kai komisija nuspręš, kad nauja draugija ar šiaip organizacija gali būti steigiamą, tai ją apskrities viršininkas įregistruos. Tokie formalumai bus reikalingi steigiant draugijas Kaune ir provincijose, nežinurint kurio pobūdžio tos draugijos būtų. Tuo norima užkirsti kelią įvairiems gaivalams išnaudoti Lietuvos visuomenę. Tsb.

Kiek bus kertama miško Lietuvoje

Lietuvoje jau yra paruošti miškų kirtimo planai 1936 ir 1937 metais. Tais metais pagal planą yra numatyta iškirsti po 1.736.000 kietmeterių miško medžiagos kasmet. Vietos reikalams skirtas miškas 604.000 kietmeterių bus parduota ūkininkams ir kitiems vietos gyventojams stačiais medžiais. Kiti 1.132.000 ktm. bus nukirsta ir sugaminta į sortinius medžius paties miškų administracijos.

Be šioje sąmatoje numatyto kiekio, ūkininkams ir vietos gyventojų reikalams kasmet yra parduodama apie 800.000 ktm. išvartų, sausuočių ir kitokio miško, kurie sąmoton nėra įtraukti. Dalis šios miško eis ir užsienin, kaip eksportinė prekė. Dabar jau miško kainos užsieniuose yra žymiai pakilusios, nes pernai metais Lietuvoje iškirstas miškas be sunkumų užsieniuose buvo parduotas. Tsb.

**Šiauliuose platinama padirbta
angliška valiuta**

Žydų centralinio banko Šiauliuose skyriui buvo neseniai parduoti ke li 10 anglų svarų banknotai, kurie juos atsiantus į Kauno centrą, pasirodė netikri. Tada centralė nujausdama, kad „savo darbo“ svarų platintojai vėl atneš savo gaminius parduoti nusiuntę padirbtus banknotus į Šiaulius ir įsukė skyriui atydziai sekėti siulomą valiutą. Ir tikrai, greit atėjo kažkokia moteriškė su svarais — to pat darbo, kaip ir pirmieji banknotai. Ji buvo sulaukyta. Vedama kvota. Spėjama, kad šie svarai būvę „importuoti“ iš Latvijos.

**LAIKRODININKAS.
JUSTINAS VAIČIŪNAS**

Pigiai ir sąžiningai taiso gramafonus, laikrodžius ir visokius kitokius daiktus.

C. Rivera 218, Pineyro.

Čia taip pat galima gauti pirkti Argentinos Lietuvių Balsa.

PINIGŲ PERSIUNTIMAS

Šis sykas, be mažiausio sutrukdyto, geriausiomis sąlygomis greit ir užtikrintai.

Taupomojoj Kasoj Parduodama Laivakortės
aukščiausiai nuosimėčiai. pigiausiomis kainomis.

**Nedarykite Nieko
pirmiau nepasitarę.**

Su Savo Nuolatinu Draugu

BANCO HOLLANDES

LIETUVIŲ SKYRIŲ

Bme Mitre 234.

Buenos Aires.

Atidaryta nuo 8 val. 30 min. ryto iki 7 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 8 val. 30 min. iki 12 val. 30 min.

rinkti. Mes nekeltumem viešumon Buivydo „nuopelnus“ jei jis vien tik dabartiniem, išmintinai klerikalų „lietuvių namam“ vadovautų. Tik tokiuose „l. namuose“ jis galėjo prisiplakti ir tik ten jam ir vieta. Bet šis ponas pasislėpęs už kitų pečių organizuoja kokią tai darbininkų organizaciją neva savišalpos pagrindais, kad suradus naują šaltinį lietuvių pesams sau į kišenę žvejoti ir juos sudoroti. Patariame visiems Arg. lietuviams ne tik saugotis tokių įstaigų, kur panašūs paukščiai lizdus suka, bet kartu ir boikotuoti tas įstaigas, kuriose sėdi ponai, kurie darbininkų nelaiko žmonėmis, kad negalėtų naudotis lietuvių išeivių sunkiai sutaupytais centais ir už juos savo smuklėj orgijas kelti. Katalikybė ir tautiškumas tiem spekuliantam yra tik pretekstu išeiviams suvilioti, o tikrumoje jie, anot tos patarlės: paterius kalba, į dangų žiūri, bet velnią mislina.

